

Entrevista a Carles Tusquets

“S'ha de fer una política d'oferta”

President del Cercle d'Economia i de Fibanc, Carles Tusquets comparteix les esferes del debat i de la pràctica bancària. Des d'aquesta doble perspectiva analitza ara la conjuntura econòmica i les expectatives de futur de l'economia catalana.

"Els bancs segueixen la llei del pèndol: han passat de no pagar res pels dipòsits a pagar-ho tot".

DOMENEC UMBERT

Per a l'economia catalana, ¿en quina mesura és perjudicial que no hi hagi un sistema financer prou desenvolupat?

—De fet, a això se li dona més importància de la que realment té. Per exemple, ¿és pot dir que l'economia basca té grans bancs? No perquè són bancs nacionals que tenen la seva seu a Bilbao però tenen caràcter estatal. Per tant, jo el que crec és que no s'està explotant, per part de les entitats catalanes, la potencialitat que té Catalunya en serveis financers. Catalunya és la zona de l'estat

que té el grau més elevat d'estalvi, hi ha més consciència d'això i més tradició. Aquí, les empreses mitjanes i petites estan molt sanejades, amb bons productes que són reconeguts arreu, però potser convé ajudar-les que es redimensionin. Llavors, el paper que podria tenir el sector financer és fer de catalitzador per tal d'ajudar-les, fent servir l'estalvi que genera Catalunya. Aquí les empreses són molt de caire familiar, no s'han obert al mercat de capitals per ampliar-se. Si les institucions públiques poden ajudar a la plaça financera de Barcelona, més que

intentar recolzar la creació d'entitats financeres grans jo crec que s'ha d'intentar que els bancs o intermediaris financers amb seu a Catalunya tinguin accés a operacions que generen moltes vegades elles mateixes, que podrien ser dirigides perfectament per aquestes entitats financeres, i per això no necessàriament han de tenir un tamany molt gran. Les institucions catalanes, si volen promoure la potenciació del sector financer català, el que haurien de fer és donar suport a les institucions que hi ha aquí perquè desenvolupin aquest tipus d'idees, més que

intentar tenir unes grans entitats que monopolitzin el sector financer català, perquè llavors maten les possibilitats que hi hagi una veritable competitivitat en el sector financer.

—*¿Com veu vostè el futur del sistema financer català?*

—Jo crec que és molt bo si tothom més o menys comparteix aquestes idees, perquè aquí hi ha gent molt bona per desenvolupar aquest tipus de serveis de gestió de patrimonis per una banda, i, per l'altra, la recerca de solucions intel·ligents per problemes de finançació... Si tothom està al costat d'això el futur és molt bo però si no tothom pensa així el futur és més difícil.

—*Seguint en això, ¿com valora vostè la possible fusió entre la Caixa de Pensions i la de Barcelona?*

—Ho valoro molt bé si del que es tracta és de crear una entitat de tamany suficient per a competir a l'estat i a Europa. Ho veuria molt malament si del que es tracta és d'afavorir una determinada entitat que monopolitzi el sistema financer a Catalunya. S'ha d'aconseguir, en tot cas, una expansió important fora de Catalunya i fora de l'estat i fer importants inversions a Catalunya per a millorar els serveis i les infraestructures, però no que a canvi del monopoli es trenqui la competitivitat.

—*¿Quins són els punts febles i els punts forts de l'economia catalana?*

—Els punts forts són, en primer lloc, el teixit industrial variat que hi ha en aquests moments i la ubicació de Catalunya dins de la geografia europea. Per a mí, com a punt feble destacaria que si no s'apliquen les polítiques d'oferta adequades podem quedar una mica endarrerits. I després, evitar una mica el xovinisme i el mirar-se molt al mirall i anar per Europa amb una visió molt més integrada. Parlo de cultura, de l'idioma, que la gent pugui sentir-se més a casa seva estant aquí, i això és un problema més que res cultural.

—*¿Creu que la iniciativa presa pel Banc de Santander, amb el llançament dels supercomptes, és perjudicial per a la banca estatal?*

—Jo crec que aquí estem una mica en la llei del pèndol: de no pagar res pels dipòsits dels clients a pagar-ho tot. En altres països el que es remunera pels comptes corrents no és al mateix nivell que el que es remunera per una inversió amb cert risc o a cert termini, sinó que es remunera una miqueta més que la inflació del país i no el doble com s'està

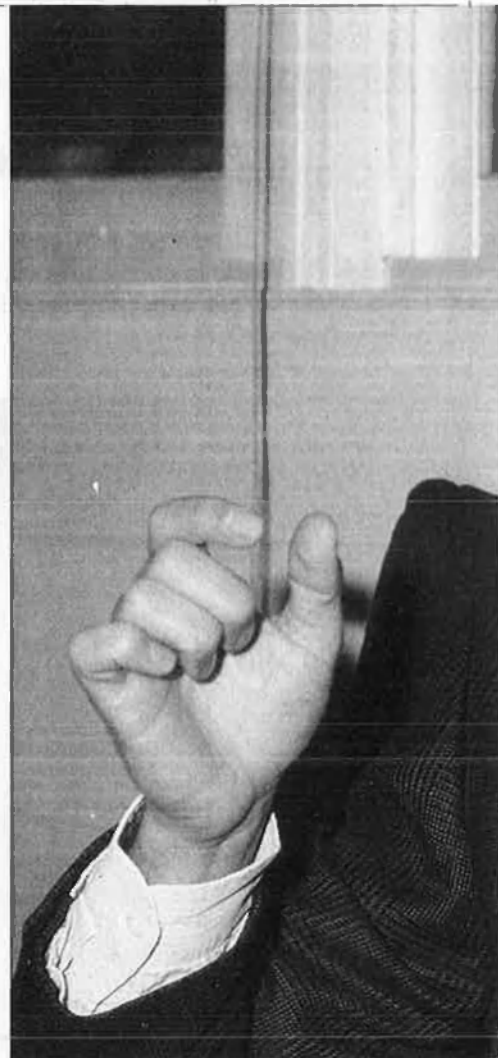
donant aquí. Per tant jo crec que això es ressentirà. *¿Què passa? Que la lluita és bàsicament per aconseguir clientela captiva costi el que costi més que per aconseguir un bon compte de resultats del banc. I no és que hi estigui en contra, però jo crec que s'havia d'haver fet abans a uns nivells com els que normalment s'estan donant a Europa.*

—*A partir del 93 la banca haurà d'adaptar-se al nou marc europeu. ¿Quins són els aspectes que s'hauran d'adequar?*

—En el tema del sector bancari s'ha de distingir entre el que és la banca a la menuda i el que podria ser la banca de les grans operacions. En la banca a la menuda el que priva és la ubicació. Per molt bones condicions que doni un banc estranger, si jo —com a possible client— no tinc a la cantonada una sucursal hem serà molt més còmode anar a l'oficina d'una caixa o banc que estiga molt més pròxima. Per tant, la ubicació en el cas dels serveis bancaris a la menuda és essencial. I tal i com estan implantats els serveis d'oficines arreu de l'estat és molt difícil que un gran banc estranger pugui arribar a competir, ni per la implantació ni pel cost que representa una xarxa d'oficines i m'atreveria a dir que no els és viable. I el mateix si la banca d'aquí vol competir fora. El que sí que es pot és competir en grans operacions, en la macrobanca, inclús pel que fa als *merchants*, i això val per a tots els països. A mí no em preocupa excessivament perquè inclús en el servei de gestió de patrimonis, per molt important que sigui un gran grup francès, alemany, suís o japonès, entenc que per una qüestió de confiança el client segurament es decidirà a anar abans a un banc que coneix, per molt que l'altre banc sigui molt més important, perquè el banc d'aquí podrà oferir-li un servei més adaptat als seus costums, s'hi podrà entendre millor i se'l podrà atendre millor.

—*¿Com hauria de variar o en què la política econòmica estatal per tal de fer-la més competitiva?*

—Es clar que la política econòmica ha de canviar de signe, i em sembla que ho està fent. Fins ara s'havia estat fent una política econòmica de demanda, tenint en compte sempre la repercussió de la demanda i jo crec que això s'ha de renovar i fer més política d'oferta. És a dir, afavorir les possibilitats de l'oferta, oblidar-nos del que és el mercat estatal com a demanda i centrar-nos més en aconseguir empreses i un sector industrial sufi-

cientment competitiu a Europa. *¿Com es pot afavorir la competitivitat de les empreses? Doncs que el nostre sistema fiscal sigui equiparable al que tenen en els altres països d'arreu d'Europa, que les nostres infraestructures estiguin al mateix nivell, que la xarxa d'autopistes sigui més gran, que els telèfons i correus funcionin... Hi ha una sèrie de mancances d'infraestructures i de formació que han de millorar molt. Tot això són polítiques d'oferta. Mirar de posar el marc i les condicions adequades perquè a partir de la imaginació i l'empenta estiguem en condicions de competir en igualtat. I aquesta és la política econòmica que s'hauria de seguir fins al 31 de desembre del 92 perquè l'I de gener del 93 ja estarem al mercat únic, i a més amb llibertat de moviments de capitals. Donat això, si no ens equiparem a la fiscalitat de la resta dels països, els capitals d'aquí sortiran a fora i llavors no es podrà gravar res. Podrem tenir els tipus impositius més elevats del món, però el 56% sobre zero és zero. És absurd no estar*

equilibrats amb la resta de països quan el mercat únic és un fet i ja no existiran fronteres. Ja no s'haurà d'exportar a França sino que es vendrà a França, i ja no importarem productes sino que els comprarem, i això també serà així amb els capitals i serveis. I aquesta mentalitat ha de canviar.

—*Ara que està pendent una reforma fiscal, ¿quines creu que haurien de ser les principals línies a seguir?*

—Les que fan referència a mirar d'igualar-nos el més ràpid possible a Europa i sobretot arribar a un sistema fiscal molt clar, senzill i simple. Moltes vegades pensem que és més just i més redistributiu fer un sistema complex, però com que és tant complex dóna peu a muntatges per evadir aquesta complexitat i llavors hi ha conductes que s'escapen de la norma. Si el sistema fóra més senzill, clar i simple, encara que semblés més injust a la llarga, és més just i seria més fàcil corregir les conductes que se separen de la norma.

—*¿La implantació del NIF per tal d'evi-*

tar el frau fiscal la veu realment efectiva?

—Jo hi veig dues coses aquí. Crec que s'ha de buscar un sistema per tal d'evitar que utilitzant només el número del DNI i variant-lo es pugui intentar enganyar a Hisenda. El NIF és així, el DNI més una lletra de referència per impedir que puguis fer un ball de números per tal d'evitar el control fiscal. A mi em sembla molt bé que s'implanti però em semblaria molt millor haver-ho fet dins el context d'una reforma global en compte d'anar implantant mesures que per a l'opinió pública són impopulars. Si es fa una reforma fiscal i s'hi implanta l'ús del NIF, s'accepta millor. Però és que, a més a més, em sembla una despesa inútil. ¿Per què no se situa en el mateix DNI una lletra de referència? A mi em sembla que aquí hi ha una miqueta de muntatge publicitari. Tècnicament és absurd encara que estic a favor d'un sistema de control perquè la gent no faci mal ús del seu DNI.

—*Canviant de tema. Les reunions Cos-*

ta Brava ¿quins objectius tenen?

—L'objectiu principal és el debat entre els socis del Cercle i la gent que pugui saber bastant més que nosaltres, i tenir-hi l'oportunitat de debatre amb ells, expressar les nostres opinions i escoltar les seves i mirar d'arribar a conclusions del que s'ha de fer. A més, sembla ser que tenim la sort que serveixen d'oportunitat perquè les administracions públiques llencin missatges importants. Ha estat en aquestes reunions on el ministre Solchaga ha anunciat el pacte tripartit de competitivitat, on el president de la Generalitat també hi ha dit coses que no havia dit abans.

—*El Cercle d'Economia, ¿quina influència exerceix en els diferents sectors econòmics?*

—La funció del cercle és mirar d'influir en l'opinió pública, en les administracions, en la societat en general, mirar d'influir i intentar vendre certes idees que entenem que són positives per a la societat. L'avantatge que té el cercle és que la composició, tant dels seus socis com de la seva junta, és molt variada i procedeix de diversos sectors i partits polítics. Llavors, quan el cercle dóna una opinió, aquesta ha de ser respectada perquè és bastant compartida per una sèrie d'estaments de la societat. Per tant, totes les idees que donem estan molt mesurades i s'han de tenir en compte. El cert és que realment les autoritats públiques tenen bastant en compte les idees del cercle, i el fet és que tant el president del govern com el de la Generalitat ens criden per assistir a encontres privats i això significa que s'estant tenint en compte les nostres opinions.

—*Vostè estarà en la presidència del cercle fins a finals del 92. ¿Quins són els seus objectius fins llavors?*

—Fins ara el cercle, que va nàixer fa més de 30 anys, tenia un objecte que era el d'implantar la democràcia, la llibertat, l'europeïtzació...i va ser pioner en aquestes idees. Ara el que entenc que hem de fer les noves generacions utilitzant l'instrument que ens ofereix aquesta entitat és conscienciar, de cara al nou repte que se'ns presenta en l'economia i en la societat. Conscienciar perquè tot hom se n'adoni del canvi que hi haurà, no solament per la caiguda d'aranzels sino també de la diversitat dels costums, de la manera de viure, dels models de competitivitat...I no solament conscienciació de les empreses sino també de les administracions públiques i de la societat en general.

Silvia Monfort